GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedzieli. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 złr. 15 kr., odbierającym pocztą 4 złr. 40 kr., insercyę opłacają od wiérsza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz piérwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 161. Wtorek 15. Lipca 1851. Rok gazecie 40.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Anglia. — Francya. — Szwajcarya. — Belgia. — Włochy. — Niemce. — Rosya. — Turcya. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

(Rozporządzenie cesarskie względem prasy.)

Wiedeń, 10. lipca. Wydany dziś, to jest 10. lipca 1851 XLV. zeszyt powszechnego rządowego dziennika ustaw państwa zawiéra pod Nrem 163 następujące rozporządzenie cesarskie z 6. lipca 1851, obowiązujące dla zakresu całego państwa, którém prowizorycznie niektóre postanowienia pod względem peryodycznych krajowych i zagranicznych pism drukowanych ogłoszone zostały:

Ponieważ połączona z rewizyą powszechnego kodeksu karnego regulacya ustawy o druku jeszcze wiele czasu zajmie a nabyte w niektórych częściach monarchyi doświadczenia o niedostateczności istniejących teraz przepisów w sprawach druku wymagają koniecznie uzupełnienia ich przynajmniéj w pewnym względzie, przeto uznałem za potrzebne na wniosek Mojéj rady ministeryalnéj i po wysłuchaniu Mojéj rady państwa przyzwolić następujące postanowienia względem peryodycznych krajowych i zagranicznych pism drukowanych, i aż do ogłoszenia nowéj ustawy o druku dla całéj monarchyi, a mianowicie od dnia publikacyi tego rozporządzenia w dzienniku ustaw krajowych wprowadzić je w życie:

O suspendowaniu peryodycznych pism drukowanych.

§. 1. Każde peryodyczne pismo drukowane, któreby uporczywie występywało z tendencyą nieprzyjaźną tronowi, jedności i całości monarchyi, religii, moralności, lub w ogóle zasadom społeczeństwa w państwie, albo też niezgadzającą się z utrzymaniem spokoju i porządku publicznego, może po poprzedniem dwukrotnem, bezskutecznem napomnieniu pisemném być zawieszone docześnie aż do trzy miesięcy przez namiestnika tego kraju koronnego, w którym wychodzi. Trwające przez dłuższy czas lub zupełne zawieszenie może być nakazane tylko ze strony rady ministeryalnéj. Rekursa przeciw rozporządzeniom namiestnika niebędą miéć rozstrzygającego wpływu.

O zakazywaniu zagranicznych pism drukowanych.

§. 2. Zagraniczne pisma drukowane mogą być zakazane przez ministra spraw wewnętrznych dla całego zakresu monarchyi. Ogłoszone należycie zakazanie pisma zagranicznego zawiéra w sobie także zakaz wydawania lub rozszerzenia wszelkich w kraju lub zagranicą przedsiębranych tłumaczeń lub jakichkolwiek wydań tego pisma, bądź w całkowitéj treści, bądź częściowo tylko.

§. 3. C. k. urzęda pocztowe niemogą przyjmować żadnéj prenumeraty na zakazane lub uważane za takie pisma zagraniczne ani zajmować się ich ekspedycyą, i każdemu zabroniony jest ich przywóz, sprzedaż, ogłaszanie i rozszerzanie. Ustanowione dla utrzymania porządku i bezpieczeństwa publicznego władze są obowiązane konfiskować wszelkie zakazane lub za takie uważane pisma zagraniczne.

§. 4. Jako rozszerzający ma być uważany i karany każdy, kto zakazane lub za takie uważane pisma zagraniczne do państwa cesarskiego przeséła lub przez zamówienie do ich przeséłania się przyczynia, kto pisma takie z przekroczeniem przepisów istniejących dla przywozu towarów do państwa austryackiego wprowadza lub wprowadzać każe, kto niemi handluje, kto pisma takie w kraju rozdaje, na miejscach publicznych, w towarzystwach, czytelniach i t. p. wystawia lub odczytuje, albo też innym do dalszego udzielania podaje.

§. 5. Każde usiłowanie ku samowolnemu wydawaniu lub rozszerzaniu zawieszonego do czasu dziennika podlega karze pieniężnéj od pięćdziesięciu do pięciuset złr. m. k., a przy obciążających okolicznościach karze aresztu od jednego do trzech miesięcy.

Téj samej karze podpada także przywożenie, sprzedaż, ogłaszanie i rozszerzanie zakazanych lub za takie uważanych druków zagranicznych.

Przejęte podczas rozszerzania zakazane lub za takie uważane pisma zagraniczne podpadają konfiskacyi.

Jeżeli zaś rozszerzenie nastąpiło przed wydaniem zakazu, natenczas należy postarać się o usunięcie takich pism z kraju, jeżeli pod względem ich treści niezostał wytoczony proces sądowy.

§. 6. Postępowanie sądowe w duchu paragrafu 5. należy w tych krajach, gdzie weszedł już w życie regulamin procedury karnéj z 17. stycznia 1850 do okręgowych sądów kolegialnych, we wszystkich zaś innych częściach monarchyi mają rozstrzygać w téj mierze cesarskie kolegialne sądy karne.

Ministrom spraw wewnętrznych i sprawiedliwości poruczyliśmy wykonanie tego rozporządzenia i upoważniliśmy ich do wydania potrzebnych przepisów wykonawczych.

Wiédeń, 6. lipca 1851.

Franciszek Józef, *m. p.*

Ks. Schwarzenberg m. p. *Bach* m. p. *K. Krauss* m. p.

(Lloyd)

(Wiadomości potoczne z Wiédnia.)

Wiédeń, 9. lipca. *L. Z. C.* donosi, że król saski myśli zaszczycić przytomnością swoją akt otworzenia wolnego portu Wenecyi, na którą uroczystość zjadą do Wenecyi także dwaj arcyksiążęta austryaccy.

— J. M. arcyksiężna Zofia towarzyszyła królowéj Saskiéj aż do Badenu, i przepędziła dzień dzisiejszy w zamku Weilburg. Królowa saska udała się na Tryest w dalszą podróż do Wenecyi.

— Książę dziedziczny Oldenburga przybył tu z Aten pod przybranem nazwiskiem hrabi Ujhelyi, książe dziedziczny zaś Karol Fürstenberg z Bawaryi.

— Spodziewają się tu przybycia następcy tronu wirtembergskiego wraz z małżonką.

— Książę August Saski przybył tu z Drezdna.

— Względem połączenia linii telegraficznych rozpoczęto teraz negocyacye między ces. rządem i Rosyą, tudzież Szwajcaryą. Rosyjski telegraf urządzony być ma wzdłuż nowej kolei żelaznéj, i prowadzić do Petersburga. P. Siems z Berlina objął kierunek tego urządzenia. W Szwajcaryi ciągnąć się będą linie telegraficzne w cztérech kierunkach. Połączenie nastąpi w Bregenz.

Ze strony rzymskiej stolicy wydano notę do wszystkich katolickich wielkich mocarstw, w któréj wykazano konieczność, aby wyjednać godniejsze obchodzenie się z katolicką ludnością w Bośnii i Hercegowinie, która wraz z innymi chrześcijańskimi mieszkańcami doznaje srogiego ucisku.

Odkąd ustały w Węgrzech ostatnie uwzględnienia zajmują się tam gorliwie zaprowadzeniem monopolu tytoniu. Z 1szym t. m. ustało przyzwolenie używania własnego nieoclonego tytoniu. Równocześnie otrzymały zwierzchności finansowe zlecenie nie pobierać dłużéj zwyczajnego potąd cła od zasobów tytoniu, ani téż przyzwalać na to, aby szczególne strony zatrzymywały do swego użytku chociażby i za ocleniem zbyt wielką ilość tytoniu zagranicznego. Dla odbierania nie spotrzebowanych jeszcze własnych liści tytoniowych zaprowadzone będą we wszystkich dystryktach wykupne komisye (Einlösungs-Commissionen), aby z 1szym września urządzono monopol tabaki i tytoniu w całych Węgrzech na takiéj stopie jak i w innych krajach koronnych. *(Ll.)*

(Wiadomości potoczne z Wiédnia z 10. lipca.)

Wiédeń, 10. lipca. W tutejszéj kaplicy ambasady rosyjskiéj odprawiono w rocznicę urodzin Jego Mości Cesarza Rosyjskiego solenne nabożeństwo, na którem się wszyscy będący tu dygnitarze i poddani rosyjscy znajdowali.

— Przybycie księcia Nemours do Wenecyi zapowiedziane jest na dzień 1. sierpnia. Ztamtąd uda się książę do Wiédnia, gdzie się zjedzie z księżną Nemours, z Klementyną księżną Orleańską i z swym szwagrem księciem Saxen-Coburg-Gotha, poczem razem z nimi uda się z powrotem do Londynu.

— Pan Colombi, poseł hyszpańskiego dworu w Wiédniu, otrzymał list odwołujący. W miejsce jego przyjedzie pan Antonio Aranara dotychczasowy pierwszy sekretarz przy ambasadzie w Paryżu. Pan Colombi ma otrzymać posadę posła w Rzymie.

— Mianowany angielskim posłem przy Wiédeńskim dworze hrabia Westmoreland, skróci swój pobyt w Londynie, i przybędzie tu zapewne już w pierwszych dniach przyszłego miesiąca dla objęcia ambasadorskiéj posady. Podróż jego do Londynu nie miała, jak słychać, innego zamiaru, jak tylko obszerniejsze instrukcye odebrać.

— C. k. ministerstwo handlu postanowiło drukowane pisma, które dla pocztowych i innych urzędów w krajach koronnych są potrzebne, dawać w komis do sprzedawania także księgarniom prywatnym.

— Dla właścicieli rent na Medyolan et Como nie od rzeczy będzie dowiedzieć się, że w kontrakcie, który administracya państwa zawarła z wekslowym domem Arnstein i Eskeles względem wykupienia obligów rentowych, wcisnął się błąd cyfrowy. Kwota, którą administracya państwa odebrała dla zaspokojenia wierzycieli wynosi

nie 2,073,754 lire, lecz tylko 2,123,754 lire, o czem poźniejsze objaśnienie nastąpi. *(Lloyd.)*

Na mocy nowo wydanego rozporządzenia rządu rosyjskiego przyznano i nadal a mianowicie do roku 1856 rosyjskim okrętom kupieckim wypływającym z bałtyckiego, białego, azowskiego i czarnego morza, tudzież z Dunaju do portów zagranicznych, tę korzyść, że na pokładzie swoim mogą mieć zagranicznych kapitanów i sterników, tudzież obcych majtków aż do trzech czwartych części całéj załogi okrętowéj.

(Kurs wiedeński z 12. lipca 1851.)

Obligacye długu państwa 5% — $96^{13}/_{16}$; $4^{1}/_{2}$% — $84^{7}/_{8}$; 4% — $76^{1}/_{4}$. 4% z r. 1850 — ; $2^{1}/_{2}$% —; wylosowane 4% —. Losy z r. 1834 — $1022^{1}/_{2}$; z roku 1839 $310^{5}/_{8}$. Wiéd. miejsko bank. $2^{1}/_{2}$% — —. Akcye bankowe 1240. Akcye kolei północ. 1515. Glognickiej kolei żelaznéj 700. Odenburgskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parow. $561^{1}/_{2}$. Lloyd 610.

Anglia.

(Starcie się między policyą i żołnierzami pułku 91.)

Londyn, 2. lipca. W nocy z 30. czerwca na 1. lipca zaszło w Liwerpolu starcie się między policyą i żołnierzami 91 pułku. Powodem do tego było spowodowane przez kilku konstablów ukaranie trzech żołnierzy. Koledzy ukaranego zaprzysięgli konstablom zemstę zebrali się pod wieczór w najludniejszych ulicach, i znieważali biciem każdego konstabla, który się im nawinął. Jednakże policya, przygotowana na podobne zaczepki, wystąpiła w znacznej liczbie przeciw tym burzycielom pokoju, którzy się tymczasem rozprószyli i w partyach po 10 ludzi po mieście przeciągali. A że policyi powiodło się przeszkodzić powtórnemu połączeniu się żołnierzy, przeto poraziła te pojedyncze partye, jedną po drugiej wszelako aż po czterogodzinnej, krwawej walce, w której ująwszy 27 excesantów, do głównego więzienia oddała.

W parlamencie nie zaszło wczoraj nic ważnego. Izba wyższa nie miała żadnej sesyi, a w izbie niższej odczytano po raz drugi bil pana *Bell* względem zaprowadzenia egzaminów farmaceutycznych.

— Najświeższe wiadomości z Chin donoszą, że insurgenci w prowincyi Sai stoczyli z wojskiem cesarskiem bitwę, która dla tych ostatnich niepomyślnie wypadła. Wojskiem cesarskiem dowodził komisarz Li, przybyły niedawno z Pekinu. Insurgenci dali się zbliżyć temu wojsku, poczem otworzyli kilka śluz, co wojska do odwrotu zmusiło. Powstańcy korzystając z tego zamieszania, rzucili się na nich, i zadali im zupełną klęskę. Poczem opanowali jedną z sąsiednich wysp, i pozostali nieczynni.

(Posiedzenie izby niższej.)

Londyn, 3. lipca. Na porannem posiedzeniu dzisiejszem zajmowała się izba niższa pojedynczemi postanowieniami bilu pod względem rozszerzenia sądów w hrabstwach. Gdy izba znowu pod wieczór się zebrała, zaproponował margrabia *Blandford* adres z prośbą do królowej, dla przedsięwzięcia kroków, aby religijnym potrzebom ludności Anglii i Walii lepiej uczyniono zadość, niżeli dotychczas.— Dla zapobieżenia zaniedbaniu interesów duchownych, zdaje się być rzecza potrzebną, system parochyalny rozszerzyć. Już Sir R. Pell nadmienił w roku 1843, że podobne środki są pożądane. Nie mniej jak 1,893,000 dusz niema sposobności uczęszczania do kościoła, a brak księży jest nadzwyczajny. Zaprowadzenie nowych biskupstw, na które możnaby obrócić dochód istnących teraz dekanatów, zrobiłoby wiele dobrego. Dla nowych tych biskupów niepotrzeba wyznaczać krzeseł w izbie wyższej. Sir. G. *Grey*, lubo w ogóle zgadzając się z zamiarem tego projektu, mówił jednak przeciw jego przyjęciu, utrzymując, iż ten projekt mógłby mylne mniemania o zdaniu izby rozszerzyć. Po przydłuższej dyskusyi oświadczył jednak, że się zgadza z projektem, chociaż tylko pod tym warunkiem, aby nic więcej nie wyrażał, jak tylko zdanie, że pożądaną jest rzeczą użyć wszelkich środków praktycznych, aby się lepiej, niż dotychczas o religijne potrzeby ludu postarano. Poczem projekt przyjęto. Sir de Lacy Evans prosi by mu pozwolono przedłożyć bil względem zmniejszenia podatku od pojazdów, ale cofnął swój wniosek, gdy kanclerz izby skarbowej oświadczył, że w tym roku nie może już żadnej części dochodów poświęcić. *(P. Z.)*

(Król Belgii opuścił Londyn.)

Londyn, 4. lipca. Król Belgów pożegnał się wczoraj bardzo rano z królową i księciem Albertem, i udał się w towarzystwie belgijskiego księcia, równie jak książąt Saxen-Coburg i Leiningen o pół do ósméj do Woolwich, zkąd na pokładzie królewskiego pocztowego paropływu *Vivid* odpłynął do Ostendy. *(Lld.)*

Francya.

(Podróż prezydenta do Beauvais. — Zgromadzenie narodowe. — Dyskusye w komisyi rewizyjnej.)

Paryż, 7. lipca. Mamy już dokładny opis podróży prezydenta republiki do Beauvais. Przyjmowano go na tej wycieczce wszędzie z nierównie większą sympatyą niż podczas podróży jego do Poitiers. Mowa jego na uczcie, którą mu wyprawiło miasto Beauvais, niemiała wielkiego znaczenia politycznego, wyjąwszy kilka aluzyi osobistych. Prezydent okazał przy tej sposobności wiele taktu, odpowiadał bowiem na mowę burmistrza wprawdzie bardzo krótką lecz dość niezgrabnie pochlebną.

Dzisiejsze posiedzenie zgromadzenia narodowego niebyło tak zajmujące, jak się spodziewano. Niebyło mowy o ustawie gminnej. Ale rząd niecofa swego zamiaru by wyjednać wymazanie tej ustawy z czwartkowego porządku dziennego, tak że się debata rozpocznie jutro albo pojutrze. Zdaje się jednak, że większość będzie za zatrzymaniem. Komisya organizacyi wewnętrznej ma się naradzać, czyliby niebyło stosowniejszem, aby sama żądała odroczenia tej dyskusyi na dzień 20. b. m.

Więcej zajmującem było posiedzenie komisyi rewizyjnej *Leon Faucher* dał objaśnienia co do wpływu jaki wywierała administracya w podawaniu petycyi o rewizyę. Głównymi przeciwnikami jego byli naturalnie pp. Charras i Baze. Objaśnienia ministra spraw wewnętrznych niezdołały jednak nakłonić komisyę aby na tem posiedzeniu przyjęła sprawozdanie pana Melun, który jak wiadomo uwalnia administracyę centralną od wszelkiej odpowiedzialności za nadużycia wpływu na poparcie petycyi, przypisując całą odpowiedzialność władzom miejscowym. Komisya odroczyła powzięcie uchwały względem sprawozdania pana Melun na przyszłe posiedzenie.

To samo uczyniła co do sprawozdania pana Tocqueville odczytanego na dzisiejszem posiedzeniu. Sprawozdanie oświadcza się za rewizyą ale z najściślejszem zachowaniem wszystkich formalności i terminów przepisanych samą konstytucyą; oświadcza się oprócz tego przeciw *wszelkiemu niekonstytucyjnemu powtórnemu wyborowi*. Komisya nie dyskutowała dziś nad tem sprawozdaniem. Wysłuchała tylko jego odczytanie. Dyskusya nastąpi pojutrze; poczém niezwłocznie przedłożone będzie sprawozdanie na posiedzeniu publicznem.— Zdaje się, że sprawozdanie pana Tocqueville będzie za sobą miało większość komisyi. *(Ind.)*

(Pobyt prezydenta w Beauvais.)

Paryż, 6. lipca. Dziś zrana o godzinie 7méj udał się prezydent republiki do Beauvais; towarzyszyli mu minister spraw wewnętrznych, wojny, sprawiedliwości, finansów i nauk publicznych, jenerał Roquet i kilku oficerów służbowych, — a pomiędzy zaproszonymi gośćmi widziano wice-prezydenta republiki, prezydenta zgromadzenia narodowego pana Dupin, który pomimo oświadczenia swego po powrocie z Dijon, że niechce już więcéj znajdować się na takich uroczystościach, zrobił wyjątek tym razem, daléj wiceprezydenta, sekretarza, jenerała Baraguay d'Hilliers, pana Niewerkerke, pana Fremy i ośmiu reprezentantów departamentu Oise. Wszystkich było tylko 31 osób, bo musiano się ograniczyć na tak małéj liczbie dlatego, że w Claremont kończy się już kolej żelazna, zatem goście ztamtąd aż do Beauvais powozami dojeżdżać muszą. Wczoraj przygotowano tam kilka koczów i konie pocztowe. Mówią, że prezydent przejęty wrażeniem ostatniéj podróży, miał już być zdecydowany odmówić temu nowemu zaproszeniu, i tylko zapewnienie o dobrém usposobieniu miasta Beauvais i okolic jego skłoniło go do przedsięwzięcia téj podróży. Wprawdzie wysłały tutejsze stowarzyszenia demagogiczne ajentów swoich dla wznoszenia okrzyków na cześć republiki, ale i pan Carlier przedsięwziął także potrzebne kroki ostrożności w tym względzie. Do Beauvais przyjechał prezydent o pół do jedenastéj zrana; w południe odsłonięto i poświęcono statuę Joanny Hachette *); niesione z przodu zwłoki świętéj Angadréme i sztandar, który Joanna odebrała Burgundczykom, złożono u podnóża statuy pośród uroczystego pochodu dziewcząt, które po skończonym obrządku poświęcenia podpaliły działa, na co odpowiedziano z miasta uderzeniem we wszystkie dzwony i grzmotem bateryi ustawionych za miastem. Po téj ceremonii odbył się przegląd pułku dragonów i gwardyi narodowéj, poczém zabierano się do odjazdu, lecz na usilne prośby municypalności dał się nakłonić prezydent do pozostania na bankiecie i balu, który miasto wyprawiło dla niego. Prezydent będzie miéć przy téj sposobności mowę — zatém powrót jego do Paryża nastąpi dopiéro nazajutrz. Ministrowie zaś powrócą jeszcze dziś około północy. Ponieważ z Beauvais do Claremont niéma linii telegraficznej, przeto mowa prezydenta będzie zapewne dopiero jutro umieszczona w Monitorze.

(Depesza telegraficzna.)

Paryż, 9. lipca. Dziś uwięziono dwunastu członków centralnego komitetu oporu. Tajna prasa i czcionki któremi drukowano dwanaście buletynów rewolucyjnych, zostały skonfiskowane. Z tej przyczyny odbyły się liczne przetrząsania domów. W procesie Lemulier skompromitowało się 13 demokratów. O odbytych właśnie wyborach departamentalnych niewiadomo nic pewnego. Słychać, że mało wyborców się zgłosiło. *(Lld.)*

(Poczta francuska z d. 4. i 5. lipca.)

Paryż, 4. i 5. lipca. Rada ministeryalna debatowała nad odroczeniem zgromadzenia narodowego i uchwaliła popierać je i nalégać na to, aby przynajmniéj 6 tygodni trwało.

— Wielką senzacyę zrobiła ta wiadomość o bankructwie ajenta wekslowego Treillet. Ogólny deficyt podają na 2 miliony franków. Treillet ścigany przez policyę, miał odpłynąć do Hawru z 6 do 700,000 franków. Paryzcy ajenci wekslowi zostający pod dozorem państwa, muszą składać kaucyę w kwocie 200,000 franków. — Otrzymanie takiéj posady kosztuje przynajmniéj 600,000 franków tak że do objęcia ajentury wekslowéj potrzeba miéć prawie milion franków. Zatrudnienie ajentów wekslowych zasadza się na ułatwianiu sprzedaży rent na giełdzie. Przez ich ręce przechodzi ciągle

*) Joanna Hachette, właściwie Lainée, urodzona Fouquet, małżonka Colina Pillon, stanęła podczas oblężenia miasta Beauvais przez księcia Burgundyi (1472) na czele niewiast i zmusiła go do odwrotu. Ludwig IX. uwolnił ją i jéj familię od wszelkich danin i pozwolił odbywać co roku na dniu 10go lipca procesyę w Beauvais, przy której niewiasty miały pierwszeństwo zawsze. (Lloyd.)

masa pieniędzy cudzych i wszystkie wielkie interesa na giełdzie, gdyż są jedynymi z prawa pośrednikami między sprzedającym i kupującym. Liczba ajentów umieszczonych przy giełdzie wynosi 60.

— Zapas gotówki banku francuskiego pomnożył się w Paryżu o 1 1/4 miliona a w bankach filialnych zmniejszył się o 5 3/4 milionów. Portfeuille zmniejszyło się w Paryżu o 1/4 milion, a na prowincyi pomnożyło się o 4 miliony. Pierwsze wynosi: 39,477,482 fr., ostatnie 71,975,482 fr. Znajdujące się w obiegu banknoty pomnożyły się w Paryżu o 3 a w departamentach o 4 miliony. Bieżące rachunki skarbu, które wynoszą teraz 107,288,739 fr., pomnożyły się prawie o 3 miliony. Cały zapas gotówki wynosi 588 milionów, a znajdujące się w obiegu banknoty 533 3/4 milionów.

— Podkomisya rewizyjna wysłuchała dziś sprawozdanie pana Melun, w którém ogólna liczba wniesionych do 1go lipca podpisów, krzyżyków i oświadczeń legalizowanych i nielegalizowanych podana jest na 1,123,625. Z tych jest: Za rewizyą w ogóle 741,011; za rewizyą z przedłużeniem prezydentury 370,511, a za samém przedłużeniem prezydentury 12,103. Ponieważ sprawozdanie to obwinia urzędników, że wpływają na układanie petycyi, przeto postanowiła podkomisya zaprosić do siebie w przyszły poniedziałek ministra spraw wewnętrznych dla zaciągnienia objaśnień od niego. Słychać, że Odillon Barrot występywał z wielkim zapałem przeciw jenerałowi Cavaignac dla bronienia rządu przeciw zarzutowi, że wywołuje sztucznie petycye. W stowarzyszeniu „*des Pyramides*" rozprawiano wczoraj także o tym przedmiocie i kilku członków występywało w obronie samodzielnego charakteru petycyi rewizyjnych.

— Reprezentant ludu Larabit zastąpił swój niekonstytucyjny wniosek, aby zapomocą proklamacyi skasowano 45ty artykuł konstytucyi, innym ściśle konstytucyjnym wnioskiem, następującéj treści: „Zgromadzenie narodowe życzy sobie, aby 45ty artykuł konstytucyi o powtórnéj obieralności prezydenta republiki zrewidowany został."

— Rada ministrów oświadczyła się jak słychać za sześcio-tygodniowém odroczeniem zgromadzenia. — Upewniają, że dekret rozwiązujący gwardyę narodową w Chatellerault już podpisano, i że prefekt z Poitiers ma być przeniesiony. — Trybunał apelacyjny, tudzież trybunały pierwszéj instancyi mają prawo żądania wojskowéj asystencyi, jeżli „in corpore" udają się na publiczną ceremonię. — Wojskowe te honory odmówiono magistraturze z Poitiers, w chwili, kiedy wychodziła z pałacu sprawiedliwości dla powitania prezydenta republiki. Odpowiedziano jéj, że kiedy naczelnik państwa znajduje się w jakiem mieście, tedy prawo honorowéj asystencyi wojskowéj jemu tylko przynależy. Urażona tą odpowiedzią, miała już zaniechać wizyty u prezydenta, przepisanéj ustawą z 22. messidor r. XII. Wszelakoż duch zgody przemógł, etykietę odbyto, lecz oraz przesłano skargę do ministra sprawiedliwości o nadwerężenie winnego magistraturze szacunku. — Na 27go lipca zwołano kolegia wyborcze departamentów du Nord i du Lot dla wyboru reprezentantów w miejsce zmarłego St. Priest, i jenerała La Hitte, który sam wystąpił.

— Z Paryża donoszą, że literackie towarzystwo Polaków zajmuje się wykonaniem uchwały względem założenia polskiego domu narodowego. Zbieranie składek poruczono panom Adamowi Mickiewiczowi i Władysławowi Zamojskiemu w Paryżu, Karolowi Szulczewskiemu i Piotrowi Zaleskiemu w Londynie, tudzież Józefowi Sobolewskiemu w Genuy. Do dnia 28. czerwca r. b. wpłynęło 10120 franków; do czego przyczynili się pp. Korecki, Czacki i książę Czartoryjski każdy kwotą 2000 franków, a księżna z Wirtemberskich Czartoryska, pp. Sobolewski, Zamojski i inni każdy kwotą 1000 franków. *(L. k. a.)*

(„Constitutionel" o turecko-egipskiem nieporozumieniu.)

Paryż, 2. lipca. *Constitutionel* zawiera dzisiaj następujący artykuł o *turecko-egipskiem nieporozumieniu* popierający sprawę Abbas-Baszy: „Zaszłe między rządami w Konstantynopolu i Kairze trudności, nie ustały jeszcze zupełnie. Pojedyncze sprawdzenie faktów wykryło bezzasadność zarzutów, któremi w Konstantynopolu obarczono Abbas-Baszę i jego ministrów. Wszelakoż żądania porty co do wewnętrznéj administracyi Egiptu nie doznały potąd żadnéj modyfikacyi; wicekról opierający się słusznie na traktatach z 1840 i 1841 i myślący szczerze o zaprowadzeniu pożytecznych reform, opiera się przeciw nagłemu przyjęciu konstytucyi, która w Turcyi już od dwunastu lat proklamowano, a mimo to jednak jeszcze tam nie zaprowadzono. — Główne postanowienia téj konstytucyi zastosowano już od dawniejszego czasu do Egiptu pod nazwą „konstytucyi Ghul-Hane". Wiadome są reformy dokonane pod Mechmetem-Ali i Ibrahimem Baszą, i byłoby niesprawiedliwem powątpiewanie o równych w tym względzie chęciach Abbas-Baszy. Świadczą o tem całkiem nowe fakta: zupełne zrzeczenie się monopolu handlowego, zmniejszenie podatku gruntowego i pogłównego, rozporządzenia o pracy dla kobiet, starców i dzieci, któremi mogłyby się nawet europejskie rządy pochlubić. Nadto przygotowują się i inne jeszcze reformy, lecz ministrowie Abbas-Baszy postanowili zaprowadzić je dopiero po dłuższym namyśle i po uzyskaniu pewności, że reformy te wypadną na dobro i korzyść arabskiéj ludności. Dlatego też władza administracyjna wice-króla nie powinna być żadną miarą ścieśniona, zwłaszcza że zabezpieczono mu ją dawniejszemi traktatami, a wysłani w téj mierze do Konstantynopola ajenci wicekróla będą zapewne przy tem jak najgorliwiéj obstawać." — W końcu dodaje jeszcze *Constitutionel*, że Francya powinna na wszelki wypadek bronić rządu egipskiego, bowiem najmniejsza zmiana w tym kraju wypadłaby tylko na korzyść Anglii. *(P. Z.)*

Szwajcarya.

(Okólnik dyrekcyi spraw wewnętrznych do wszystkich namiestników rządowych.)

Berna, 30. czerwca. Dyrekcya spraw wewnętrznych wydała okólnik do wszystkich namiestników rządowych, w którym wskazano na zawierane lekkomyślnie małżeństwa jako na główne źródło ubóstwa, z tą uwagą, że same gminy nawet przyczyniają się do podsycania tych uznanych niedogodności wypłacaniem posagów dla zaślubionych po za obrębem gminy osób żeńskich. Przezto ponosić muszą inne gminy ciężar, bowiem zwykle nie dają się nakłaniać przyrzeczeniem posagu ci mężczyzni, którzy mogliby godnie utrzymać dóm i rodzinę. Od niejakiego czasu pojawia się coraz widoczniéj to nadużycie funduszów gminy prowadzące do niemoralności i ubóstwa, a w szczególności podwyższyły się już znacznie kwoty posagowe w stosunku od dawniéj wypłacanych. Ustawa o ubogich zabrania wyraźnie podobnego sposobu wspierania, zaczem wypadałoby wezwać gminy pod własną ich odpowiedzialnością, aby podobne wyposażanie osób żeńskich zaniechały i nieuważały to za istotną korzyść, bowiem takie obopólne zabiegi nieprzyjaźne ze strony gmin wypaśéby musiały w końcu tylko na własną ich szkodę. *(P. Z.)*

(Sprawozdanie komisyi dla obrad nad projektem względem armii federacyjnéj.)

Berna, 4. lipca. Temi dniami zostało ogłoszone sprawozdanie komisyi złożonéj przez radę narodową dla wstępnych obrad nad projektem do ustawy względem dodatku kantonów w ludziach i materyach dla armii federacyjnéj. Podług najnowszego obliczenia ludności i 19go paragrafu konstytucyi federacyjnéj, przepisującego, aby każdy kanton do zaciągu federacyjnego na 100 dusz ludności szwajcarskiéj 3 ludzi dostawiał, i aby rezerwa połowę zaciągu wynosiła, będzie armia federacyjna składać się z 104,352 ludzi, z których 69,568 ludzi na kontyngens a 34,784 na rezerwę przypadnie. Zadaniem ustawy téj przeto jest oznaczyć stosunek pojedyńczych gatunków broni. Do czynnego stanu armii wybrane korpusy wojska rozdzielić stosownie na zaciąg federacyjny i pojedyńcze gatunki broni, a nakoniec wyznaczyć każdemu kantonowi liczbę mających być dostawionymi ludzi do pojedyńczych gatunków broni w miarę jego majątku i stosownie do zobowiązania specyalnego. *(G. Pr.)*

Belgia.

(Wiadomości z Bruxeli.)

Bruxela, 5. lipca. Król i familia królewska przybyli wczoraj wieczór do zamku Laeken z powrotem. — Będący teraz w Paryżu wygnany arcybiskup Franzoni będzie wkrótce objeżdżać Belgię.

Komisya interesantów węgli kamiennych w Lüttich, podała do senatu i izby reprezentantów petycyę, w któréj wykazuje potrzebę polepszenia koryta rzeki Maas. Handel i przemysłowość wymagają już dawno wykonania tych robót, pominąwszy niebezpieczeństwo i szkody, na jakie przez wylew téj rzeki cała prowincya jest wystawiona. *(Pr. Z.)*

Włochy.

(Depesze telegraficzne.)

Rzym, 4. lipca. Królewska familia neapolitańska przybyła wczoraj z Gaeta do Porto d'Anzio i odwiedziła papieża w Castel Gandolfo, a dzisiaj powróciła znów do Gaeta. Pospólstwo ścigało na ulicy i ukamienowało pewnego jezuitę, który miał nieco podburzające kazanie w przedmiocie spowiedzi; 6ściu główniejszych sprawców już przytrzymano.

Turyn, 6. lipca. Deputowany *Valerio* podał propozycyę względem wotum nagany dla rządu, bowiem kilku podrzędnych urzędników z poczty poważyło się listy pisane do jednego z deputowanych otworzyć pod pozorem przekonania się, czyli pisma te były istotnie tylko dla adresata przeznaczone. Domagał się tego tem usilniéj, iż król. dekret o wolnem dla deputowanych portoryum zabrania wyraźnie otwierać listy deputowanych i je kontrolować. Minister spraw zewnętrznych przyrzekł ścisłe dochodzenie tego wypadku, poczem Valerio wniosek swój cofnął. Na dzisiejszém posiedzeniu izby deputowanych obradowano daléj nad reformą banku, a po załatwieniu téj sprawy nastąpią zapewne ferye izby. — Na wyspie Sardynii ponawiają się coraz liczniéj zabójstwa ze zemsty. W ciągu jednego tylko tygodnia naliczono ich dwanaście. *(L. k. a.)*

Turyn, 7. lipca. Dzisiaj odbyła się na polu marsowem wspaniała rewia wojskowa, na któréj oprócz króla byli także obecni wielki książę Genuy i książę Carignano. Według doniesień z Londynu doszły już subskrypcye na nową pożyczkę do kwoty 3 milionów funtów szt.

Spezia, 6. lipca. Dnia dzisiejszego zawinęła tu flota sardyńska, która niedawno opuściła Genuę.

Rzym, 5. lipca. Wczoraj przybył do tego miasta francuski batalion z 21. pułku liniowego.

Massa, 7. lipca. Wielki książę i w. księżna z Toskanii zjechali tu dla powitania J. M. cesarzowéj *Anny*, i zabawiwszy przez kilka godzin w mieście, udali się z powrotem do domu. *(L. k. a.)*

Niemce.

(Sprawy sejmu związkowego.)

Z Frankfurtu donoszą pod dniem 6. lipca, że sejm związkowy zajmie się wkrótce prawnemi pretensyami byłych stanów rzeszy szlachty niemieckiéj, a mianowana w tym celu komisya reklama-

cyjna ma przedłożyć sprawozdanie mianowicie o kwestyi: *czyli i jak dalece* należy ograniczyć przyzwolone im w artykule 14 związkowego aktu, a w artykule 63 konkluzyjnego aktu osobno pod opiekę związkowego sejmu oddane prawa. Zgromadzenie ma być tego zdania, że tylko rządowe prawa tych stanów należy zmodyfikować, jako to sądownictwo cywilne i kryminalne, policyę miejscową, nadzór nad szkołami i kościołami, równie jak exempcyę podatków; przeciwnie zaś przywileje stanowe, i na niezmiennéj posiadłości gruntowéj oparte instytucye, majoraty, fideikomisa itd. należy bez uszczerbku dla nich zatrzymać. A przeto reklamacye rycerskiego stanu z Osnabrük będą uwzględnione. *(Lld.)*

(Transport ces. austr. wojska.)

Drezdno, 7. lipca. Wczoraj przybył tu z Bodenbach saskoczeską koleją żelazną drugi transport, przeznaczony do uzupełnienia c. k. austryackiego korpusu w Holsztynie, niemal 600 ludzi (węgierska piechota, pułk Schwarzenberga) z 30 końmi, i niezatrzymując się odjechał koleją żelazną do Lipska, gdzie wojska przenocowały, a dziś rano do Hamburga daléj odesłane będą. *(P. Z.)*

(Rezultat czynności izb wirtemberskich.)

Sztutgarda, 2. lipca. Wczoraj odroczyły się izby na niepewny czas, obrawszy niespodzianie wydział konserwatywny. Dotychczasowe dyskusye izby drugiéj nie przekraczały w niczem granicy umiarkowania. Również i *demokratyczna mniejszość*, która na trzech ostatnich sejmach z takiem nieumiarkowaniem się odzywała, była tą razą bardzo powściągliwą. *Liberalno-konserwatywna większość* teraźniejszéj izby zgadzała się z ministeryum we wszystkich ważnych punktach, mianowicie *w przyzwoleniu podatków*, w sprawie objęcia poczty i zaspokojenia w tej mierze domu Taxis, równie jak przy otworzeniu nowego kredytu dla połączenia wirtemberskiéj kolei żelaznéj z badeńską. Nawet w krytyce samowolnych, rządowych dekretów, które z wyprzedzeniem sejmu, istniejące obaliły ustawy, okazała się większość drugiéj izby umiarkowaną. Obawa, że dobre porozumienie może być zaburzone, była dopiéro w ostatnim tygodniu przez izbę piérwszą wzniecona, gdyż namieniona izba zaproponowała, ażeby uznane za ustawę krajową niemieckie prawa zasadnicze za nieważne ogłoszono, łącząc z tem oraz groźbę, że także te ustawy obalić zamyśla, których istotne postanowienia na powyższych prawach zasadniczych są oparte. Przezto rozumieją się najszczególniéj *ustawy reluicyi*. Jak ministrowie sami oświadczyli już w izbie piérwszéj, że teraźniejszy rząd niebędzie wspiérać tej procedury izby piérwszéj, tak też izba druga uchwaliła na ostatniem posiedzeniu utrzymać prawa zasadnicze i wyrzekła wyraźny protest przeciw izbie piérwszéj.— Ztąd wyprowadzają ten wniosek, że obie izby, gdy po odroczeniu zbiorą się znowu w jesieni, niezgodzą się także na przedłożony przez rząd nowy projekt do konstytucyi. Śród takich okoliczności ponawiają się dawne wieści, według których baron *Neurath* ma obalić teraźniejsze ministeryum i utworzyć nowe, które w duchu izby piérwszéj postępować będzie. Jednakże niedają temu wiary, gdyż dawne antypatye między koroną i stanami okazują niepodobieństwo, aby korona wyraźnie od stanów powodować się dała, i ponieważ od trzydziestu lat ciągle było systemem króla rządzić wprawdzie ile możności samodzielnie, ale oraz pewnéj liberalnéj sławy nie stracić. Ztemwszystkiem wątpią także, aby było w interesie rządu zniszczyć przezto opór izby piérwszéj przeciw nowéj konstytucyi, gdy tę konstytucyę zaraz z własnéj mocy i z milczącem przyzwoleniem izby drugiéj i ludu krajowi nada. W istocie zdaje się być podobniejszem do prawdy, że rząd takiego stanowczego kroku nie uczyni, lecz między obiema spierającemi się izbami bezstronnie rządzić będzie, niespiesząc się z reformą konstytucyi i poprzestając na przywróceniu statutu z roku 1819, w którym pobór podatków i bieżącą służbę dostatecznie zabezpieczoną widzi. *(P. Z.)*

(Kurs giełdy berlińskiej z 10. lipca.)

Dobrowolna pożyczka 5% — 106. 4½% z roku 1850 — 103⅝. Obligacye długu państwa 89. Akcye bank. 99¾ L. Frydrychsdory 13$^{1}/_{12}$. Inne złoto za 5 tal. 8½. Austr. banknoty —.

Rosya.

(Wiadomości potoczne z Petersburga.)

Petersburg, 9. lipca. Dnia 2. b. m. odbyło ces. rosyjskie jeograficzne towarzystwo pod przewodnictwem jenerała dywizyi Michała N. Murawiewa posiedzenie; admirał książę A. S. Menżykow i arcybiskup Chersoński i Taurycki, Innokencyi, tudzież arcybiskup Litewski, Josif zostali mianowani honorowymi członkami. Pan N. A. Militin, członek towarzystwa, przedłożył statystyczny atłas Rosyi europejskiéj, w którym pojedyńcze mapy przedstawiają rozmaite rodzaje ludności w guberniach według liczby i stosunku religii. Następnie jest w nim zawarta specyfikacya jarmarków i handlowej komunikacyi z zagranicą. Towarzystwo uchwaliło, ten atłas drukiem ogłosić. — Na wielki targ zboża, odbywający się od 1. do 8. marca w mieście Kotelnic około Wjatka przystawiono wszelkie gatunki zboża w wartości 775,778 r. ś. i sprzedano za 415,152 r. ś. — W Archangelu spuszczono dnia 3. (15.) maja wieczór w obecności naczelnego komendanta i wojskowego gubernatora, wice-admirała Boila, nowo zbudowany wojenny okręt „Villagos“ o 74 działach z warsztatu. *(Lit. kor. austr.)*

Turcya.

(Wiadomości z Bośnii.)

O stosunkach bośniańskich donoszą z nad granicy tureckiej jak następuje: Pewny *Mujazi Adzic* z Bihaczy dopuszcza się w Krainie wielkiego okrucieństwa przeciw Rajom, i pod pozorem śledzenia za zbiegłym przywódzcą powstańców *Ale Kediczem* przetrząsa domy chrześcian. Kedicz tymczasem błąka się po lasach, a przyciśniony głodem napada niekiedy na mieszkania chrześciańskie zabierając chléb i inną żywność. Mujaza mając z sobą 30 pachołków ściga go wszędzie. Chociaż chrześcianie tłómaczą się i upewniają, że Ale Kiedicz wraz z swymi towarzyszami już dawno się oddalił, mimo to jednak szef pachołków dręczy chrześcian niemiłosiernie, i katuje harapnikiem. Podobnego okrucieństwa dopuszczono się na popie Ragaz, podejrzanym o tajemne stosunki z Ale Kediczem, i tak go skatowano, że wątpią już o jego wyzdrowieniu. Innych wieszają za nogi na drzewach, i do krwi biczują. Wielu Rajów postanowiło przeto schronić się na ziemię austryacką, i boją się tylko gorszego jeszcze z nimi obchodzenia się, w razie gdyby ich z granicy napowrót odesłano.

Właśnie w tej chwili donoszą z Zagrabia w drodze telegraficznej, z dnia 10. lipca: Familia z 8miu osób się składająca obawiając się okrucieństw ze strony Majazy Adicza, przeszła na ziemię austryacką. *(L. k. a.)*

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe Lwowskie)

Lwów, 14. lipca. Dziś płacono na naszym targu za korzec pszenicy 22r.30k., żyta 17r.36k., jęczmienia 15r., owsa 10r.35k., hreczki 13r.15k., kartofli 8r. Cetnar siana kosztował 3r.38k., okłotów 2r. Sąg drzewa bukowego sprzedawano po 25r.30k., sosnowego po 20r.30k. w. w. Ceny innych potocznych artykułów bez odmiany.

(Ceny targowe w obwodzie Tarnopolskim.)

Tarnopol, 4. lipca. Według doniesień handlowych płacono w Tarnopolu, Trembowli i Zbarażu od 16. do 30. czerwca w przecięciu za korzec pszenicy 19r.15k.—18r.—18r., żyta 15r.32k.—15r.—14r.; jęczmienia 10r.42k.—11r.30k.—11r., owsa 7r.45k.—7r.20k.—7r., hreczki 12r.12k.—12r.—7r., kukurudzy w Trembowli 11r. 20k., kartofli 5r.30k.—0—5r. Cetnar siana kosztował 5r.—4r.—4r., wełny 212r.30k.—0—180r., nasienia konicza tylko w Tarnopolu 45r. Sag drzewa twardego 30r.—9r.—12r.30k., miękkiego 19r.42k.—8r.—12r. Funt mięsa wołowego sprzedawano po 10k.—9½k.—8k. i garniec okowity po 3r.35k.—4r.—2r.35k. w. w.

Kurs lwowski.

Dnia 14. lipca.		gotówką		towarem	
		złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	mon. k.	5	36	5	41
Dukat cesarski	„ „	5	40	5	44
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	47	9	53
Rubel śr. rosyjski	„ „	1	53	1	55
Talar pruski	„ „	1	43	1	45
Polski kurant i pięciozłotówk.	„ „	1	24	1	26
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	„ „	86	40	87	—

(Kurs wekslowy wiedeński z 12. lipca.)

Amsterdam 165 p. 2. m. Angsburg 119¾ l. uso. Frankfurt 119 l. 2. m. Genua 140 p. 2. m. Hamburg 175 l. 2. m. Liwurna 117 l. 2. m. Londyn 11.42. l. 2. m. Medyolan —. Marsylia 140½ l. Paryż 140½ l. Bukareszt 230. Konstantynopol —. Agio duk. ces. 25¼.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 14. lipca

Książę Lubomirski Jérzy, z Łańcuta. — PP. Odonell Henryk, z Wiédnia. — Ujejski Kornel, z Pawłowa. — Dobrzański Stanisław, z Daszawy. — Dylewski Marian, ze Stanisławowa. — Zaklika Edward, z Hawłowic. — Padlewski Apolinary, z Rudy. — Jędrzejewicz Kazimierz, z Czaplego. — Udrycki Adolf, z Przemyśla. — Torosiewicz Michał, z Połtwi. — Rojowski Feliks, z Cieszanowa. — Tchorznicki Konstanty, z Cucułowiec. — Wolski Walenty, z Mikulic.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 14. lipca.

Hr. Mier Henryk, do Buska. — Hr. Rozwadowski Władysław, do Tarnopola. — Hr. Starzeński Józef, do Żółkwi. — Baron Brunicki Julian, do Podhorzec. — PP. Skólimowski Julian, do Dynisk. — Jaroszyński Mikołaj, do Złoczowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 14. lipca.

Pora	Barometr wmierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	″ ‴ ⁗				
6 god. zr.	27 10 2	+ 10°	+ 15°	zachodni	pochm
2 god. pp.	27 10 4	+ 14°	+ 9°	zachodni	pochm. deszcz
10 g. w.	27 10 4	+ 11°		zachodni	„

T E A T R.

Dziś: opera niem.: „**Robert der Teufel.**“

Główny Redaktor **M. Srzeniawa Sartyni.** Z c. k. galic. drukarni rządowéj.